

Research Paper

The Effect of Management Networks on Business Model Innovation through the Mediating Structures of the Entrepreneurial Ecosystem and Incubator Resources

Azadeh Ashrafi* Assistant Professor of public management, Department of Public Management, North Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran.

Received: 2025/07/17 **PP** 35-47 **Accepted:** 2025/08/19

Abstract

Management networks are known as one of the most important factors affecting the innovative capabilities of organizations. By creating effective communication, these networks facilitate access to knowledge, resources and skills and help entrepreneurs to develop innovative business ideas and models. Meanwhile, the entrepreneurial ecosystem as a support platform plays a key role in accelerating innovation and commercialization of ideas. Also, incubator resources as supports for start-ups and fledgling businesses can help to strengthen and facilitate this process. In this study, the relationship between management networks and business model innovation is investigated through incubator resources and entrepreneurial ecosystems. The statistical population of this study is start-up businesses in Sharif Technology Park. The data was collected by a structured questionnaire taken from Clausen and Molden (2024) and by stratified random method. "Cronbach's alpha, composite reliability and factor loading" were used to determine reliability. Also, in order to determine the validity of logical validity and construct validity, as well as to examine the suitability of the conceptual model structure from the criteria of variance bias, coefficient of determination, predictor correlation index, and effect size index, and to test hypotheses from the structural equation model based on the least sum. Partial squares were used. The results showed that the measurement tools had the necessary reliability and validity and the appropriateness of the conceptual model structure was confirmed. The most important results showed that management networks, resources in entrepreneurial ecosystems and incubator resources have a positive and significant relationship with business model innovation. Also, entrepreneurial ecosystems and incubator resources play a mediating role in the relationship between management networks and business model innovation.

Keywords: Management networks, Business model innovation, Incubator resources, Entrepreneurial ecosystems.

Citation: Ashrafi, A. (2025). **The effect of management networks on business model innovation through the mediating structures of the entrepreneurial ecosystem and incubator resources.** *Journal of Development Studies and Resource Management*, Vol 3, No 11, Shiraz, PP. 35-47.

*. Email: dr_ashrafi@iau.ac.ir

Extended Abstract

Introduction

Today's, innovation is recognized as one of the key factors for business success. Especially in conditions of intense competition and rapid technological changes, organizations are forced to update their business models, and this requires a strategic and well-structured approach. Management networks are known as one of the most important factors affecting the innovative capabilities of organizations. By creating effective communication, these networks facilitate access to knowledge, resources and skills and help entrepreneurs to develop innovative business ideas and models. Meanwhile, the entrepreneurial ecosystem as a support platform plays a key role in accelerating innovation and commercialization of ideas. Also, incubator resources as supports for start-ups and fledgling businesses can help to strengthen and facilitate this process. The entrepreneurial ecosystem is often emphasized as a key aspect of a startup business model. Ecosystems refer to a set of different factors and actors that collaborate to facilitate innovation and business growth. These factors include government agencies, universities, non-profit organizations, investors, and entrepreneurs. The existence of these ecosystems can act as a suitable platform for the exchange of ideas and effective interactions between companies and play a significant role in accelerating the innovation process. In this study, the relationship between management networks and business model innovation is investigated through incubator resources and entrepreneurial ecosystems. This study focuses on Iranian startups in the Sharif Technology Park. The government has established centers such as science and technology parks and incubators where individuals and groups can grow and develop new and creative ideas. However, according to available statistics, most startups in Iran fail in the early stages. This study proposes a model that shows how start-ups can increase their survival and competitive advantage by developing innovation in their business model.

This study emphasizes management networks as a variable that can affect business model innovation. This study uses resource-based theory to develop a conceptual model that examines the relationship between management networks through incubator resources and the entrepreneurial ecosystem to business model innovation, which is what distinguishes the current study from other previous studies.

Methodology

The current research is an applied study in terms of its purpose. Also, this study is descriptive in terms of type because it describes the impact of management networks on business model innovation through the mediating structures of the entrepreneurial ecosystem and incubator resources. In this study, to determine the sample size, the Morgan and Krejci table is used and the sample size is 234 companies, of which 215 were acceptable. The sampling method in this study is relative stratified random sampling due to the heterogeneity of the statistical population. The statistical population of this study is start-up businesses in Sharif Technology Park. The data was collected by a structured questionnaire taken from Clausen and Molden (2024) and by stratified random method. "Cronbach's alpha, composite reliability and factor loading" were used to determine reliability. Also, in order to determine the validity of logical validity and construct validity, as well as to examine the suitability of the conceptual model structure from the criteria of variance bias, coefficient of determination, predictor correlation index, and effect size index, and to test hypotheses from the structural equation model based on the least sum. Partial squares were used. Also, Baron and Kenny criteria were used to determine the mediating role of entrepreneurial ecosystems in the relationship between management networks and business model innovation. There are several methods for performing normality tests, and in this study, the Kolmogorov-Smirnov test and the Shapiro-Wilk test are used.

Results and discussion

The results showed that the measurement tools had the necessary reliability and validity and the appropriateness of the conceptual model structure was confirmed. The most important results showed that management networks,

resources in entrepreneurial ecosystems and incubator resources have a positive and significant relationship with business model innovation. Also, entrepreneurial ecosystems and incubator resources play a mediating role in the relationship between management networks and business model innovation. In this study, variance-based structural equation modeling and Smart PLS software are used. The average variance values extracted for business model innovation, entrepreneurial ecosystem, incubator resources, and management networks are: 0.555, 0.507, 0.625, and 0.591, respectively. Also, when incubator resources are introduced as the link between management networks and business model innovation, the value of the standardized path coefficient decreases from 0.813 to 0.287. The results show that the relationship between management networks and business model innovation is 64.33% through incubator resources and 35.67% through the direct relationship between management networks and business model innovation. In addition, the Sobel test shows that this effect is significant.

Conclusion

In this study, to examine the appropriateness of the research conceptual model structure, the criteria of variance inflation index, coefficient of determination, predictive correlation index, and effect size index were used. Also, partial least squares structural equation model was used to test the hypotheses. Entrepreneurial ecosystems play a mediating role in the relationship between management networks and business model innovation. The results of this section showed that there are positive and significant relationships between all variables (management networks, entrepreneurial ecosystem, business model innovation). Finally, incubator resources play a mediating role in the relationship between management networks and business model innovation. Barron and Kenny criteria were used to determine the mediating role of entrepreneurial ecosystems in the relationship between management networks and business model innovation. According to this criterion, there is a positive and significant relationship between all variables (management networks, entrepreneurial ecosystem, business model innovation). This part of the results is in line with the findings of Moradi and Zandipak, 2023.

تاثیر شبکه‌های مدیریتی بر نوآوری مدل کسب و کار از طریق سازه‌های میانجی اکوسیستم کارآفرینی و منابع انکوباتور

آزاده اشرفی^۱؛ گروه مدیریت دولتی، واحد تهران شمال، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

دریافت: ۱۴۰۴/۰۴/۲۶ صص ۳۵-۴۷ پذیرش: ۱۴۰۴/۰۶/۲۷

چکیده

شبکه‌های مدیریتی به عنوان یکی از مهم‌ترین عوامل موثر بر توانمندی‌های نوآورانه سازمان‌ها شناخته می‌شوند. این شبکه‌ها با ایجاد ارتباطات موثر، دسترسی به دانش، منابع و مهارت‌ها را تسهیل کرده و به کارآفرینان کمک می‌کنند تا ایده‌ها و مدل‌های کسب و کار نوآورانه را توسعه دهند. در این میان، اکوسیستم کارآفرینی به عنوان یک بستر حمایتی، نقش کلیدی در تسریع نوآوری و تجاری‌سازی ایده‌ها ایفا می‌کند. همچنین منابع انکوباتور به عنوان پیش‌بینان‌هایی برای استارت‌آپ‌ها و کسب و کارهای نوپا می‌توانند به تقویت و تسهیل این فرایند کمک شایانی نمایند. در این مطالعه به بررسی تعیین ارتباط شبکه‌های مدیریتی با نوآوری مدل کسب و کار از طریق منابع انکوباتور و اکوسیستم‌های کارآفرینی پرداخته می‌شود. جامعه آماری مطالعه حاضر، کسب و کارهای نوپا در پارک فن آوری شریف است. داده‌ها توسط پرسش‌نامه ساختاریافته و برگرفته از پرسش‌نامه کلاوزن و مولدن (۲۰۲۴) و به روش تصادفی طبقه‌ای نسبی جمع‌آوری شد. جهت تعیین پایایی از «کرونباخ آلفا، پایایی ترکیبی و بار عاملی» استفاده شد. همچنین، جهت تعیین روایی از روایی منطقی و روایی سازه و نیز برای بررسی مناسب بودن ساختار مدل مفهومی از معیارهای تورش واریانس، ضریب تعیین، شاخص ارتباط پیش بین و شاخص اندازه اثر و جهت آزمون فرضیه‌ها از مدل معادلات ساختاری مبتنی بر حداقل مجموع مربعات جزئی استفاده گردید. نتایج حاصله نشان داد که ابزار اندازه‌گیری از پایایی و روایی لازم برخوردار بودند و مناسب بودن ساختار مدل مفهومی تایید شد. مهم‌ترین نتایج نشان داد که شبکه‌های مدیریتی، منابع موجود در اکوسیستم‌های کارآفرینی و منابع انکوباتور با نوآوری مدل کسب و کار ارتباط مثبت و معنی دار دارد. همچنین، اکوسیستم‌های کارآفرینی و منابع انکوباتورها نقش میانجی در رابطه بین شبکه‌های مدیریتی و نوآوری مدل کسب و کار ایفا می‌نمایند.

واژه‌های کلیدی: شبکه‌های مدیریتی، نوآوری مدل کسب و کار، منابع انکوباتور، اکوسیستم‌های کارآفرینی.

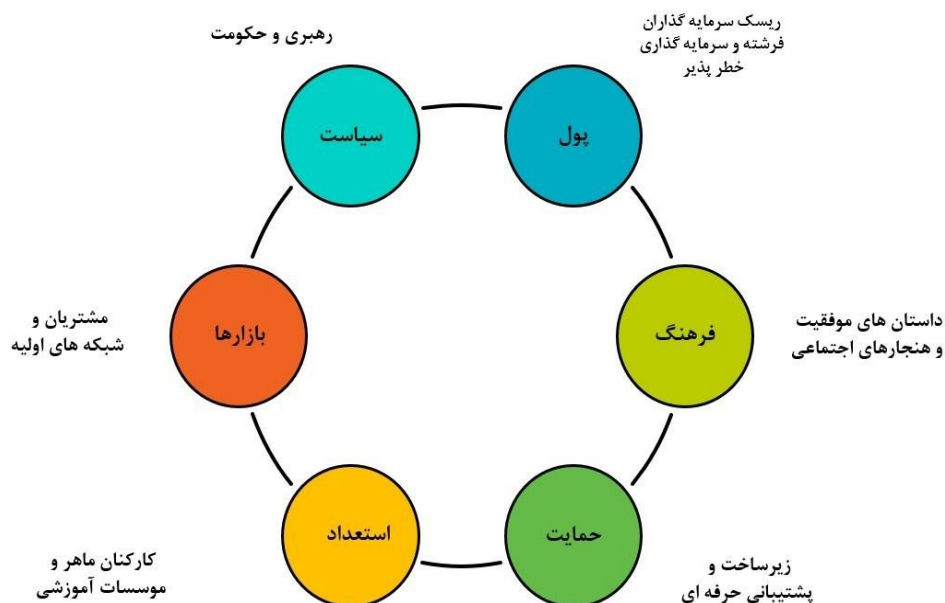
استناد: اشرفی، آزاده. (۱۴۰۴). تاثیر شبکه‌های مدیریتی بر نوآوری مدل کسب و کار از طریق سازه‌های میانجی اکوسیستم کارآفرینی و منابع انکوباتور. *فصلنامه مطالعات توسعه و مدیریت منابع*، سال ۳، شماره ۱۱، شیراز، صص. ۳۵-۴۷.

^۱. پست الکترونیکی: dr_ashrafi@iau.ac.ir

مقدمه

در دنیای امروز، نوآوری به عنوان یکی از عوامل کلیدی موفقیت در کسب و کارها شناخته می‌شود. به ویژه در شرایط رقابتی شدید و تغییرات سریع فناوری، سازمان‌ها ناگزیرند مدل‌های کسب و کار خود را به روز کنند و این مورد نیازمند یک رویکرد استراتژیک و مدون است (Andreini & et al., 2022). شبکه‌های مدیریتی به عنوان یک منبع حیاتی برای تبادل اطلاعات، تجربه و منابع شناخته می‌شوند و می‌توانند تاثیر بسزایی بر ایجاد و بکارگیری نوآوری در مدل‌های کسب و کار داشته باشند. کسب و کارهای نوپا بخش مهمی از اقتصاد کشورهای پیشرفته را تشکیل می‌دهند. کسب و کارهای نوپا که با صفات کوچک و انعطاف‌پذیر مشخص می‌شوند از فرصت‌های تجاری جدید استفاده کرده و وارد بازارهای جدید می‌شوند و از این طریق درآمد را از گروه‌های مشتریان جدید به دست می‌آورند (Khuan & et al., 2023). برای انجام موفقیت‌آمیز این کار، کسب و کارهای نوپا معمولاً باید منطق نحوه ایجاد و جذب ارزش را تغییر دهند. با این حال، کسب و کارها با موانع قابل توجهی برای آزمایش مدل کسب و کار روبرو هستند و به این دلیل آن‌ها از محدودیت‌های منابع مانند عدم دسترسی به دانش، ایده‌ها، فناوری، منابع مالی و داشتن قابلیت‌های ضعیف رنج می‌برند (Deligianni & et al., 2022). علاوه بر این، نوآوری مدل کسب و کار اغلب شامل کنار گذاشتن فعالیت‌های فعلی و جریان‌های درآمد موجود است که بطور ذاتی چالش بر انگیز می‌باشد. این امر باعث می‌شود که نوآوری مدل کسب و کار برای کسب و کارهای نوپا اغلب توأم با ریسک باشد (Fauzi & et al., 2022). بنابراین، مسئله اساسی که کسب و کارهای نوپا با آن مواجه هستند چگونگی دستیابی به نوآوری در مدل کسب و کار است.

اکوسیستم کارآفرینی به عنوان یکی از جنبه‌های کلیدی در رابطه با مدل کسب و کارهای نوپا همواره مورد تاکید قرار می‌گیرد. اکوسیستم‌ها به مجموعه‌ای از عوامل و بازیگران مختلف اشاره دارند که به منظور تسهیل نوآوری و رشد کسب و کارها همکاری می‌کنند. این عوامل شامل نهادهای دولتی، دانشگاه‌ها، سازمان‌های غیرانتفاعی، سرمایه‌گذاران و نیز کارآفرینان است. موجودیت این اکوسیستم‌ها می‌تواند به عنوان یک بستر مناسب برای تبادل ایده‌ها و تعاملات موثر بین شرکت‌ها عمل کند و نقش بسزایی در تسريع فرایند نوآوری ایفا کنند (Fernandes & Ferreira, 2022).

شکل ۱: اکوسیستم کارآفرینی

مرکز رشد (انکوباتور) محل کار یا برنامه‌ای است که پشتیبانی و منابع لازم برای کمک به رشد و موفقیت کسب و کارهای نوپا و تازه‌کار را فراهم می‌کند (Kim, 2023). این منابع ممکن است شامل فضای اداری، راهنمایی‌های فنی، دسترسی به بودجه و منابع مالی، فرصت‌های شبکه‌سازی و سایر خدماتی باشد که برای کمک به کارآفرینان طراحی شده‌اند تا ایده‌های کسب و کار خود را توسعه دهند و آن‌ها را به سرمایه‌گذاری‌های موفق تبدیل کنند. منابع انکوباتور به عنوان یکی از اجزای موثر در فرایند نوآوری شناخته می‌شوند. انکوباتورها به کسب و کارهای نوپا و نوآور کمک می‌کنند تا با فراهم کردن دسترسی به زیرساخت‌ها، خدمات مشاوره‌ای و شبکه‌های ارتباطی به توسعه و تقویت

مدل‌های کسب و کار خود پردازند. همچنین این منابع می‌توانند به شکل‌گیری و استحکام شبکه‌های مدیریتی و در نتیجه تسهیل و تسریع فرآیند نوآوری کمک نمایند (de Andrade & Pinheiro, 2023).

مطالعات نشان می‌دهد که روابط شرکت‌ها با سایر منابع دانش، به منظور ارتقای همکاری و تعامل میان شرکت‌ها و کمک به آن‌ها برای دستیابی به منابع دانش جدید، از راه جذب درونی و محیط تجاری بیرونی امکان‌پذیر می‌شود. در نتیجه روابط میان مدیران یک شرکت با مدیران شرکت‌های دیگر، دانشگاه‌ها، مؤسسات تحقیقاتی و نهادهای دولتی در توسعه و ترویج نوآوری بسیار مهم است. روابط غیررسمی که به منزله روابط شخصی میان مدیران و شرکای خارجی ظاهر می‌شود ممکن است راهی برای جریان‌ات منابع ارزشمند فراهم کند که به شرکت‌ها امکان استفاده از فرصت‌های پیش‌بینی نشده دانش را بدهد و اطلاعات ضمنی را بین طرفین به اشتراک بگذارد. بنابراین، منطقی است که روابط غیررسمی را به منزله عامل پیش‌برنده نوآوری در نظر گرفت. در چنین شرایطی بقای شرکت‌ها مستلزم توجه ویژه به مقوله نوآوری است. از آن جایی که کوتاهی در برنامه‌ریزی و اجرای نوآوری موجب کاهش رقابت‌پذیری است لذا سرمایه اجتماعی در حکم عامل کلیدی و پیش‌آیند مؤثر در ارتقای سطح عملکرد، موفقیت و خلق مزیت رقابتی سازمان ایفا نقش می‌کند.

(Builes & et al., 2024; Loukopoulos & et al., 2024). سرمایه اجتماعی از راه متعهد کردن افراد و گروه‌ها به یادگیری، نوآوری را در سازمان تسهیل، انسجام درونی و تعقیب کارکنان مستمر اهداف مشترک را تضمین و با ابراز نظرهای جدید و تبدیل آن به محصولات، به بهبود و پیشرفت عملکرد سازمان کمک می‌کند (Ince & et al., 2023).

اکوسیستم کارآفرینی محیط‌های حمایتی کسب و کار مخاطره‌آمیز را خلق می‌کند. به عبارتی، اکوسیستم‌های کارآفرینی مجموعه‌ای از عوامل فرهنگی متمرکز، شبکه‌های اجتماعی، سرمایه‌گذاری‌ها، دانشگاه‌ها و سیاست‌های اقتصادی فعال هستند که محیط‌های حمایتی از کسب و کار مخاطره‌آمیز مبتنی بر نوآوری را خلق می‌کنند. اکوسیستم کارآفرینی سیستمی درهم‌تنیده و متعامل از بازیگران مختلف است که فرایند رشد و توسعه را پشتیبانی می‌کنند. این بازیگران مختلف هریک به صورت مستقیم و غیرمستقیم موجب رشد خلاقیت و افزایش نوآوری در فضای کسب و کار می‌شوند (Kreiterling, 2023). اصطلاح اکوسیستم کارآفرینانه، توسط محققان برای توصیف شرایطی که در آن فرد، سرمایه‌گذاران و جامعه برای تولید و پرورش ثروت و رفاه اقتصادی گرد هم می‌آیند مورد استفاده قرار می‌گیرد. رویکرد اکوسیستم کارآفرینانه عناصر ارزشمندی را برای بهبود عملکرد سیستم ارائه می‌دهد. این رویکرد بر وابستگی‌های متقابل موجود در زمینه کارآفرینی تأکید می‌کند. همچنین تغییر در سیاست کارآفرینی را از کمیت به کیفیت به همراه دارد.

این مطالعه بر کسب و کارهای نوپا ایران در پارک فن آوری شریف تمرکز دارد. دولت، مراکزی مانند پارک‌های علم و فن آوری و مراکز رشد را ایجاد کرده تا افراد و گروه‌ها در آن‌ها بتوانند به رشد و توسعه ایده‌های جدید و خلاقانه پردازند. با این وجود مطابق آمارهای موجود بیشتر استارت‌آپ‌ها در ایران در همان مراحل اولیه با شکست مواجه می‌شوند. در این مطالعه مدلی پیشنهاد می‌گردد که نشان می‌دهد چگونه کسب و کارهای نوپا می‌توانند با توسعه نوآوری در مدل کسب و کار بقا و مزیت رقابتی خود را افزایش دهند. در این مطالعه بر روی شبکه‌های مدیریتی به عنوان متغیری که می‌تواند بر نوآوری مدل کسب و کار تاثیر گذارد تاکید می‌شود. این مطالعه از نظریه مبتنی بر منبع برای توسعه یک مدل مفهومی استفاده می‌کند که در آن ارتباط شبکه‌های مدیریتی از طریق منابع انکوباتور و اکوسیستم کارآفرینی به نوآوری مدل کسب و کار مورد بررسی قرار می‌دهد که این همان وجه تمایز پژوهش حاضر با سایر مطالعات قبلی است.

نتایج مطالعات محققان پیشین نشان می‌دهد که مطالعات اندکی برای بهبود نوآوری مدل کسب و کار از طریق سازه‌های شبکه‌های مدیریتی، منابع انکوباتور و اکوسیستم‌های کارآفرینی وجود دارد. جهت پر کردن این خلاء تحقیقاتی در این مطالعه ارتباط شبکه‌های مدیریتی و نوآوری مدل کسب و کار از طریق منابع انکوباتور و اکوسیستم‌های کارآفرینی می‌شود.

۲. مروری بر مبانی نظری و پیشینه پژوهش

نوآوری در مدل‌های کسب و کار به عنوان یکی از عوامل کلیدی در موفقیت و بقای سازمان‌ها در دنیای متغیر امروز شناخته می‌شود. در این راستا، شبکه‌های مدیریتی به عنوان پلتفرم‌هایی برای ایجاد ارتباطات مؤثر و تبادل ایده‌ها، می‌توانند نقش بسزایی در تسهیل فرایندهای نوآوری ایفا کنند. همچنین، تاثیر اکوسیستم‌های کارآفرینی و منابع انکوباتور به عنوان سازه‌های میانجی نه تنها به تقویت این شبکه‌ها کمک می‌کند، بلکه زمینه‌ساز نوآوری‌های مؤثر و پایدار در مدل‌های کسب و کار نیز می‌گردد. در این بخش از پیشینه تحقیق، به بررسی مطالعات صورت گرفته در این حوزه خواهیم پرداخت تا درک عمیق‌تری از تعاملات موجود و تأثیرات آن‌ها بر نوآوری فراهم آوریم.

جدول ۱: پیشینه تحقیق

نویسنده (سال)	اهداف (مطالعه موردی)	نتایج
Asayesh & Bafghi (۱۴۰۰)	بررسی عوامل موثر بر بکارگیری انواع بریکولاژ و تاثیر آن بر استراتژی‌های بازاریابی کارآفرینانه در حیطه بین‌المللی (شرکت دارویی عبیدی)	تاثیر مثبت و معنی‌دار عدم اطمینان محیطی بر بکارگیری بریکولاژ موازی و بریکولاژ انتخابی تاثیر مثبت و معنی‌دار فرهنگ کارآفرینی بر بریکولاژ موازی و انتخابی تاثیر مثبت و معنی‌دار بریکولاژ موازی بر خلق نوآوری و تاثیر مثبت و معنی‌دار بریکولاژ انتخابی بر سرعت بخشیدن به ارزش مشتری و گسترش بازارهای منطقه‌ای
Moayya & et al. (۱۴۰۱)	شناسایی و دسته‌بندی محرک‌های نوآوری مدل کسب و کار با استفاده از روش کیفی فراترکیب (حالت عمومی)	شناسایی ۹ عامل (فشار رقابتی، فشار تکنولوژی، تحولات محیط بیرونی، ذی نفعان بیرونی، فرصت توسعه بازار، الگوی فکری مدیریت، چالش‌های داخلی، قابلیت‌های داخلی و تحریک استراتژی داخلی) در نوآوری مدل کسب و کار
Shah Hoseini & Nosrat Panah (۱۴۰۲)	بررسی تاثیر روابط مدیریتی بر عملکرد شرکت‌ها با تبیین نقش میانجی نوآوری مدل کسب و کار و نقش تعدیل‌گر آشفتگی محیطی (استان تهران)	تاثیر مثبت و معنی‌دار روابط مدیریتی و نوآوری مدل کسب و کار بر عملکرد شرکت‌های دانش بنیان و نیز نقش واسطه‌ای نوآوری مدل کسب و کار در روابط مدیریتی بر عملکرد شرکت‌ها
Ebadat Talab & Bahari (۱۴۰۲)	تعیین تاثیر درهم تنیدگی شبکه ای بر عملکرد خلق دانش استارت آپ‌ها از طریق بریکولاژ کارآفرینی دوگانه (استان تهران)	تاثیر معنی‌دار درهم‌تنیدگی شبکه‌ای استارت‌آپ‌ها بر عملکرد ایجاد دانش استارت آپ‌ها در فضای سازنده و بریکولاژ کارآفرینی دوگانه استارت آپ‌ها
Theodoraki & et al (۲۰۲۰)	بررسی تجربی اثرات اکوسیستم کارآفرینی و استراتژی رقابت مشارکتی بر عملکرد انکوباتور (فرانسه)	بهبود قابل توجه عملکرد انکوباتور از طریق رقابت مشارکتی و نیز نقش تعدیل‌کننده اکوسیستم کارآفرینی بین استراتژی و عملکرد انکوباتور
Li & et al (۲۰۲۰)	بررسی نقش انکوباتورهای کسب و کار در ارائه خدمات و نیز بررسی نقش میانجی و تعدیل‌کننده راه‌اندازی کسب و کار و مقررات دولتی برای کارآفرینی (چین)	نقش میانجی موثر انکوباتورهای کسب و کار در ارائه خدمات شبکه، حمایت سرمایه و برنامه‌های آموزشی و نیز اثر مثبت تعدیل‌کننده مقررات دولتی در راه‌اندازی کسب و کار و توسعه کارآفرینی
Daradkeh & Mansoor (۲۰۲۳)	تعیین تاثیر جهت‌گیری شبکه و کارآفرینی بر عملکرد استارت آپ از طریق متغیرهای نوآوری اکتشافی و بهره-بردارانه با در نظر گرفتن نقش تعدیل‌گری انعطاف‌پذیری استراتژیک (امارات متحده عربی)	نقش تعدیل‌کننده مثبت انعطاف‌پذیری استراتژیک در رابطه بین گرایش کارآفرینی، نوآوری اکتشافی، نوآوری استثمارگرانه و عملکرد استارت آپ
Xu & et al (۲۰۲۴)	بررسی تاثیر شبکه‌های کارآفرینی بر نوآوری مدل کسب و کار از طریق تفکر امکان‌گرا با در نظر گرفتن نقش تعدیل-گری پویایی محیطی (چین)	ارتباط مثبت و معنی‌دار بین شبکه‌های کارآفرینی و پویایی محیط با نوآوری مدل کسب و کار و نیز نقش واسطه‌ای تفکر امکان‌گرا در رابطه بین شبکه‌های کارآفرینی و نوآوری مدل کسب و کار
Clausen & Molden (۲۰۲۴)	تعیین ارتباط شبکه‌های مدیریتی با نوآوری مدل کسب و کار از طریق منابع انکوباتور و اکوسیستم‌های کارآفرینی (نروژ)	ارتباط مثبت و معنی‌دار بین شبکه‌های مدیریتی با نوآوری مدل کسب و کار از طریق منابع انکوباتور و اکوسیستم‌های کارآفرینی

۳. روش شناسی پژوهش

پژوهش حاضر از نظر هدف، یک مطالعه کاربردی است. همچنین، این مطالعه از لحاظ نوع توصیفی است زیرا به توصیف تاثیر شبکه‌های مدیریتی بر نوآوری مدل کسب و کار از طریق سازه‌های میانجی اکوسیستم کارآفرینی و منابع انکوباتور می‌پردازد. جامعه آماری این مطالعه، کسب و کارهای نوپا در پارک فن‌آوری شریف می‌باشند که در حال حاضر نزدیک به ۶۰۰ کسب و کار نوپا در پارک مذکور مشغول فعالیت می‌باشند. در این مطالعه جهت تعیین حجم نمونه از جدول مورگان و کرجسی و حجم نمونه ۲۳۴ شرکت استفاده می‌شود که ۲۱۵ مورد آن قابل قبول بود. روش نمونه‌گیری در این مطالعه به دلیل نامتجانس بودن جامعه آماری، روش نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌ای نسبی می‌باشد.

جدول ۲: لیست شرکت‌های جامعه آماری به تفکیک فعالیت

حوزه فعالیت	تعداد شرکت	نسبت هر گروه در جامعه	تعداد نمونه در هر طبقه
صنایع کالاهای زود مصرف و تجارت الکترونیک	۶	۰,۰۱	۲
فن آوری‌های مالی	۱۲	۰,۰۲	۵
کشاورزی	۱۸	۰,۰۳	۷
آموزش	۱۸	۰,۰۳	۷
حمل و نقل	۲۴	۰,۰۴	۹
انرژی	۳۰	۰,۰۵	۱۲
بهداشت و درمان	۳۰	۰,۰۵	۱۲
مواد پیشرفته و محصولات مبتنی بر فناوری‌های شیمیایی	۳۶	۰,۰۶	۱۴
خدمات تجاری‌سازی	۶۶	۰,۱۱	۲۶
برق و الکترونیک، فوتونیک، مخابرات و سیستم‌های خودکار	۶۶	۰,۱۱	۲۶
ماشین‌آلات و تجهیزات	۹۶	۰,۱۶	۳۷
فناوری اطلاعات و ارتباطات	۱۵۰	۰,۲۵	۵۹
سایر حوزه‌ها	۴۸	۰,۰۸	۱۹
جمع کل	۶۰۰	۱	۲۳۴

شبکه‌های مدیریتی را می‌توان به عنوان فعالیت‌های فرامرزی مدیران با نهادهای خارجی تعریف کرد. شبکه‌های مدیریتی به شرکت‌ها کمک می‌کند تا به منابع خارجی برای فعالیت‌های بهره‌برداری و اکتشاف دسترسی پیدا کنند. جهت عملیاتی کردن سازه شبکه‌های مدیریتی، ارتباطات مدیران ارشد شرکت با مدیران شرکت‌های تامین‌کننده، شرکت‌های رقیب، مشتریان، شرکت‌های بازاریابی، شرکت‌های ارائه‌دهنده خدمات فن‌آورانه و مقامات دولتی بررسی می‌گردد.

عناصر اکوسیستم کارآفرینی می‌توانند به عنوان محرک یا مانع تصمیم فرد برای کارآفرین شدن عمل کنند. همچنین احتمال موفقیت یا شکست فرد کارآفرین را در صورت راه‌اندازی کسب و کار کارآفرینانه رقم می‌زنند. اکوسیستم کارآفرینی محیطی را ایجاد می‌کند که تلاش‌های کارآفرینانه را تشویق کند. همچنین این زیست‌بوم می‌تواند به عنوان یک محیط فیزیکی توصیف شود. جایی که شمار نسبتاً زیادی از عناصر اثراتی را در ظهور و رشد کسب و کارها اعمال می‌کنند. جهت عملیاتی کردن سازه اکوسیستم کارآفرینی ۱۲ سوال انتخاب شده است که شرایط جامعه (فرصت‌های توسعه کارآفرینی، چالش‌ها یا احتمالی، تامین مالی، نیروی کار خلاق و غیره) را مورد بررسی قرار می‌دهد. منابع انکوباتور تسهیلاتی است که برای پرورش و تسریع رشد کسب و کارهای جدید طراحی شده است. معمولاً منابعی مانند فضای اداری، دسترسی به مربیان و سرمایه‌گذاران، خدمات مشترک و سایر منابع را برای کمک به کارآفرینان برای راه‌اندازی کسب و کار خود فراهم می‌کند. جهت عملیاتی کردن پژوهش، منابع انکوباتور با سایر آیت‌ها (شبکه‌سازی، تجارت، مبادله اطلاعات، پروژه‌های مشترک، جلسات مشترک مدیران با هم و با مشتریان) مورد بررسی قرار می‌گیرد.

نوآوری مدل کسب و کار به عنوان فرآیند ایجاد، اصلاح یا تعریف ساختار و اجزای اساسی یک مدل کسب و کار برای ایجاد ارزش‌های پیشنهادی جدید، گرفتن فرصت‌های جدید بازار و کسب مزیت رقابتی تعریف می‌شود. جهت عملیاتی کردن سازه نوآوری، رابطه مدل کسب و کار با شرکای جدید، دسترسی به تنوع شرکت‌ها، تنوع و نوآوری در ارتباط با شرکت‌های تجاری، نوآوری در مدل کسب و کار مورد بررسی قرار می‌گیرد.

۴. یافته‌ها

اطلاعات جمعیت شناختی جنسیت پاسخ‌دهندگان نشان داد که ۷۱ درصد پاسخ‌دهندگان مرد و ۲۹ درصد آن‌ها زن بودند. همچنین اطلاعات جمعیت‌شناختی سن پاسخ‌دهندگان آشکار ساخت که به ترتیب ۲۱، ۶۵ و ۱۴ درصد از پاسخ‌دهندگان بین ۲۵ تا ۳۵ سال، ۳۶ تا ۴۵ سال و بیشتر از ۴۵ سال سن داشتند. از طرفی، اطلاعات جمعیت شناختی تحصیلات پاسخ‌دهندگان آشکار ساخت که به ترتیب ۱۷، ۵۸ و ۲۵ درصد از پاسخ‌دهندگان در مقطع تحصیلی لیسانس، فوق لیسانس، دکترا و پس‌دکتري مشغول تحصیل بودند. همچنین اطلاعات بدست آمده جمعیت شناختی در مورد حوزه فعالیت نشان داد که به ترتیب ۱۴، ۸، ۵، ۵، ۷، ۶، ۴، ۷، ۹، ۱۱، ۱۲ و ۶ درصد مربوط به ماشین‌آلات و تجهیزات، برق و الکترونیک، فوتونیک، مخابرات و سیستم‌های خودکار، صنایع تند مصرف و تجارت الکترونیک، فن‌آوری‌های مالی، کشاورزی، آموزش،

مواد پیشرفته و محصولات مبتنی بر فناوری‌های شیمیایی، حمل و نقل، انرژی، بهداشت و درمان، خدمات تجاری‌سازی، فناوری اطلاعات و ارتباطات و سایر حوزه‌ها است.

برای انجام آزمون نرمال روش‌های متعددی وجود دارد که در این مطالعه از آزمون کولموگروف-اسمیرنوف و آزمون شاپیرو-ویلک استفاده می‌شود.

جدول ۳: آزمون نرمال بودن

آزمون شاپیرو-ویلک			آزمون کولموگروف-اسمیرنوف			
سطح معناداری	درجه آزادی	اماره	سطح معناداری	درجه آزادی	اماره	
۰,۰۰	۲۱۵	۰,۹۵۲	۰,۰۰	۲۱۵	۰,۱۴۶	شبکه‌های مدیریتی
۰,۰۰	۲۱۵	۰,۸۶۴	۰,۰۰	۲۱۵	۰,۱۷۴	اکوسیستم کارآفرینی
۰,۰۰	۲۱۵	۰,۸۷۱	۰,۰۰	۲۱۵	۰,۱۴۰	منابع انکوباتور
۰,۰۰	۲۱۵	۰,۹۱۷	۰,۰۰	۲۱۵	۰,۱۰۹	نوآوری مدل کسب و کار

با توجه به نتایج حاصله در جدول فوق، از آن جایی که سطح معناداری کوچکتر از ۰/۰۵ می باشد، پس توزیع داده‌ها نرمال نبوده و نمی‌توان از روش معادلات ساختاری مبتنی بر کوواریانس استفاده کرد. بنابر این، در این مطالعه از روش معادلات ساختاری مبتنی بر واریانس و نرم افزار اسمارت پی ال اس استفاده می‌شود. مقادیر متوسط واریانس استخراج شده برای نوآوری مدل کسب و کار، اکوسیستم کارآفرینی، منابع انکوباتور و شبکه‌های مدیریتی به ترتیب عبارتند از: ۰,۵۵۵، ۰,۵۰۷، ۰,۶۲۵ و ۰,۵۹۱.

اولین معیار برای بررسی روایی واگرا معیار فورنل و لارکراست. این معیار بیان می‌کند که ریشه دوم میزان واریانس استخراج شده سازه باید بیشتر از بالاترین همبستگی آن سازه با سایر سازه‌های مدل باشد. مطابق جدول زیر اعداد روی قطر اصلی ماتریس بزرگتر از سایر اعداد واقع شده در زیر قطر اصلی است. لذا سوال‌های یک سازه همبستگی بیشتری با خود سازه دارند و با سوال‌های سازه‌های دیگر متفاوت می‌باشند.

جدول ۴: ماتریس روایی واگرا به روش فورنل و لارکر

نوآوری مدل کسب و کار	اکوسیستم کارآفرینی	منابع انکوباتور	شبکه‌های مدیریتی
۰,۸۴۸			
۰,۶۶۲	۰,۷۵۵		
۰,۶۶۳	۰,۵۰۸	۰,۷۹۵	
۰,۶۱۳	۰,۵۵۱	۰,۵۴۸	۰,۷۴۹

دومین معیار برای اندازه‌گیری روایی واگرا، بارهای عاملی متقابل است که همبستگی هر سازه را با گویه‌های آن سازه را نشان می‌دهد و باید از همبستگی آن سازه با گویه‌های سایر سازه‌ها بیشتر باشد. در غیر این صورت، روایی واگرا زیر سوال می‌رود. مطابق جدول ۵، میزان همبستگی گویه‌های هر سازه بیشتر از میزان همبستگی گویه‌های آن سازه با سایر سازه‌ها می‌باشد.

جدول ۵: همبستگی گویه‌های سازه

نوآوری مدل کسب و کار	اکوسیستم کارآفرینی	منابع انکوباتور	شبکه‌های مدیریتی
۰.758	0.697	0.688	0.638
۰.858	0.646	0.586	0.549
۰.789	0.624	0.617	0.651
۰.916	0.622	0.621	0.600
۰.908	0.543	0.605	0.629
0.595	۰.709	0.552	0.581
0.633	۰.715	0.619	0.616
0.554	۰.713	0.622	0.611
0.632	۰.736	0.601	0.638
0.670	۰.784	0.633	0.613

شبکه‌های مدیریتی	منابع انکوباتور	اکوسیستم کارآفرینی	نوآوری مدل کسب و کار	
0.598	0.682	0.755	0.646	اکوسیستم کار آفرینی ۶
0.615	0.601	0.807	0.624	اکوسیستم کار آفرینی ۷
0.601	0.652	0.824	0.622	اکوسیستم کار آفرینی ۸
0.510	0.614	0.776	0.668	اکوسیستم کار آفرینی ۹
0.671	0.619	0.756	0.605	اکوسیستم کار آفرینی ۱۰
0.579	0.615	0.714	0.570	اکوسیستم کار آفرینی ۱۱
0.621	0.507	0.757	0.658	اکوسیستم کار آفرینی ۱۲
0.530	0.696	0.633	0.568	منابع انکوباتور ۱
0.535	0.844	0.616	0.541	منابع انکوباتور ۲
0.666	0.767	0.668	0.646	منابع انکوباتور ۳
0.689	0.805	0.646	0.686	منابع انکوباتور ۴
0.678	0.811	0.624	0.622	منابع انکوباتور ۵
0.626	0.837	0.622	0.634	منابع انکوباتور ۶
0.726	0.635	0.668	0.617	شبکه های مدیریتی ۱
0.840	0.626	0.605	0.621	شبکه های مدیریتی ۲
0.843	0.633	0.647	0.605	شبکه های مدیریتی ۳
0.655	0.619	0.642	0.552	شبکه های مدیریتی ۴
0.707	0.673	0.648	0.619	شبکه های مدیریتی ۵
0.703	0.609	0.594	0.622	شبکه های مدیریتی ۶

معیار بعدی برای بررسی روایی واگرا معیار منوتریت - هیروتریت است. این معیار به وضوح نسبت به دو معیار فورنل و لارکر و بارهای متقابل، که عمیماً قادر به تشخیص عدم روایی واگرا نیستند، عملکرد بهتری دارد. اگر مقدار منوتریت - هیروتریت برای تمام سازه‌های مدل کمتر از ۰/۹ باشد، روایی واگرا بین دو سازه انعکاسی برقرار می‌باشد. از آن جایی که مقادیر منوتریت - هیروتریت کمتر از ۰/۹ است بنابراین شرط سوم روایی واگرا برقرار می‌باشد.

جدول ۶: شاخص منوتریت - هیروتریت

شبکه‌های مدیریتی	منابع انکوباتور	اکوسیستم کارآفرینی	نوآوری مدل کسب و کار	
				نوآوری مدل کسب و کار
			۰,۷۳۹	اکوسیستم کار آفرینی
		۰,۷۰۰	۰,۶۶۵	منابع انکوباتور
	۰,۵۱۰	۰,۶۰۵	۰,۷۳۴	شبکه های مدیریتی

آلفای کرونباخ معیاری کلاسیک برای سنجش پایایی و ارزیابی پایداری درونی مدل محسوب می‌شود. مقدار آلفای کرونباخ در پژوهش حاضر بالاتر از ۰/۷ است لذا بیانگر پایایی قابل قبول است. روش حداقل مربعات جزئی معیار مدرن تری نسبت به آلفای کرونباخ به کار می‌برد که در این پژوهش مقدار آن برای هر سازه بالای ۰/۷ بدست آمده است و لذا نشان از پایداری درونی مناسب برای مدل‌های اندازه‌گیری دارد.

اولین معیار برای بررسی مناسب بودن ساختار مدل تحقیق، بررسی وجود هم‌خطی بین متغیرهای مستقل می‌باشد. بررسی هم‌خطی براساس شاخص تورم واریانس است که برای هر سازه مستقل باید کمتر از ۵ باشد. در غیر این صورت باید سازه‌ها با سایر سازه‌ها ادغام یا حذف یا با ایجاد سازه مرتبه بالاتر سعی در رفع این مشکل شود. کمترین میزان شاخص تورم واریانس ۱,۴۴۱ و بیشترین مقدار آن ۳,۱۱۱ بدست آمده است. نتایج این بخش بیانگر سطح قابل قبول عامل تورم واریانس برای هر سازه ترکیبی (کمتر از ۵) است.

گام بعدی در ارزیابی مدل ساختاری، استفاده از معیار استون گیسر است که نشان می‌دهد اگر در یک مدل روابط بین سازه‌ها به درستی تعریف شده باشد، سازه‌ها قادر به تأثیرگذاری کافی بر شاخص‌های همدیگر هستند و این امر موجب می‌شود که فرضیه‌ها به درستی ارزیابی گردند. از آن جایی که مقدار شاخص ارتباط پیش‌بین مثبت می‌باشد لذا نشان می‌دهد که ساختار مدل مفهومی مناسب می‌باشد.

جدول ۷: شاخص ارتباط پیشین

شاخص ارتباط پیش بین	
۰,۵۵۸	نوآوری مدل کسب و کار
۰,۴۰۷	اکوسیستم کارآفرینی
۰,۴۵۰	منابع انکوباتور

آخرین مرحله برای سنجش مناسب بودن ساختار مدل مفهومی، معیار اندازه اثر است. اندازه اثر شاخص ارزیابی بخش ساختاری مدل است و برای متغیرهای مستقل برون‌زا مصداق دارد. شاخص اندازه اثر توسط جاکوب کوهن معرفی شده است. شاخص اندازه اثر برای یک متغیر مستقل، میزان تغییرات در برآورد متغیر وابسته را زمانی که اثر آن متغیر حذف شود نشان می‌دهد. میزان اندازه اثر در این پژوهش بزرگتر از صفر بدست آمده است.

نتایج حاصله نشان داد که شبکه‌های مدیریتی با نوآوری مدل کسب و کار ارتباط مثبت و معنی‌دار دارد.

جدول ۸: ارتباط شبکه‌های مدیریتی با نوآوری مدل کسب و کار

P	t	β	
۰,۰۰۶	۲,۷۶۹	۰,۱۸۴	نوآوری مدل کسب و کار -> شبکه‌های مدیریتی

نتایج حاصل از بررسی ارتباط اکوسیستم کارآفرینی با نوآوری مدل کسب و کار نشان داد که منابع موجود در اکوسیستم‌های کارآفرینی با نوآوری مدل کسب و کار ارتباط مثبت و معنی‌دار دارد.

جدول ۹: ارتباط اکوسیستم‌های کارآفرینی با نوآوری مدل کسب و کار

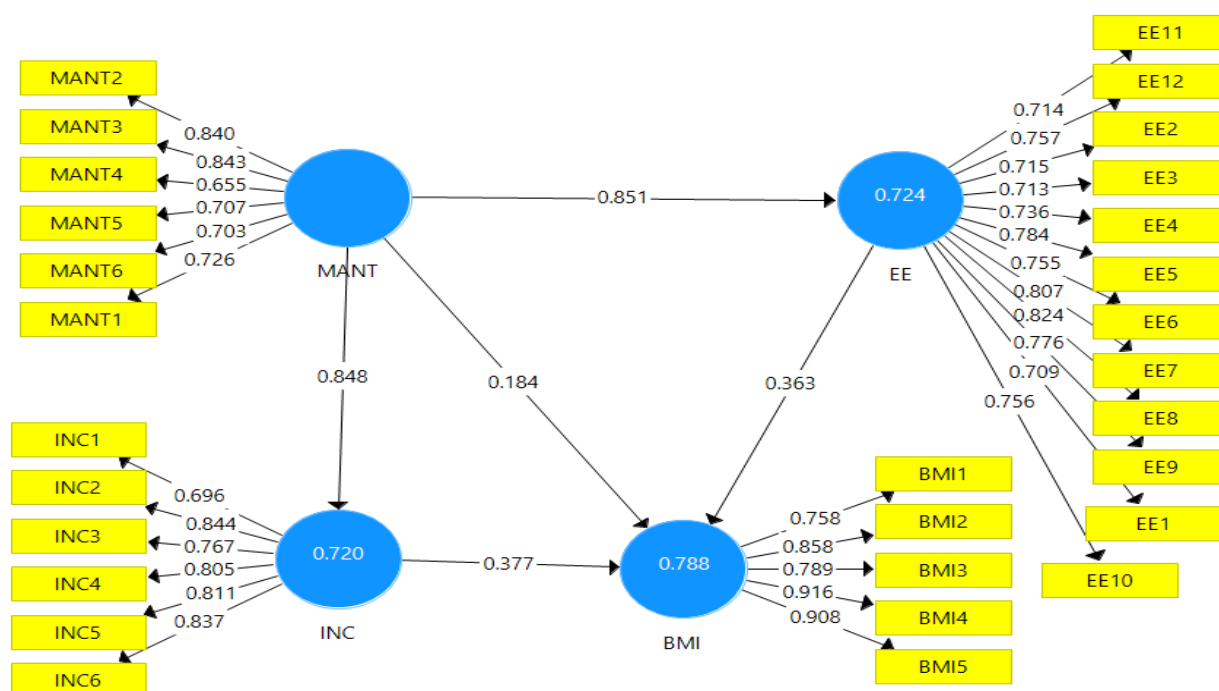
P	t	β	
۰,۰۰۰	۴,۹۰۸	۰,۳۶۳	نوآوری مدل کسب و کار -> اکوسیستم کارآفرینی

همچنین نتایج حاصل از بررسی ارتباط بین منابع انکوباتور با نوآوری مدل کسب و کار نشان داد که منابع انکوباتور با نوآوری مدل کسب و کار ارتباط مثبت و معنی‌دار دارد.

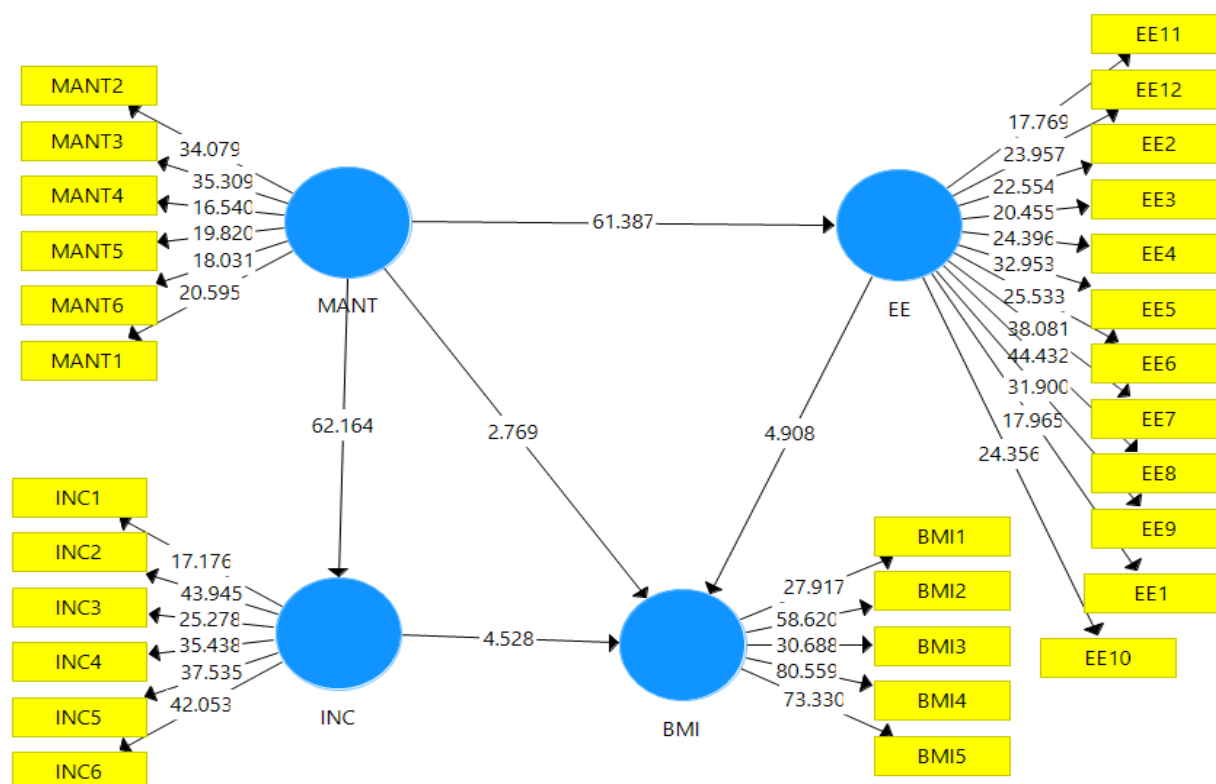
جدول ۱۰: ارتباط منابع انکوباتور با نوآوری مدل کسب و کار

P	t	β	
۰,۰۰۰	۴,۵۲۸	۰,۳۷۷	نوآوری مدل کسب و کار -> منابع انکوباتور

در نهایت، در شکل‌های زیر مدل گرافیکی ضرایب استاندارد مسیر و معناداری آن‌ها مورد بررسی قرار گرفته است.

شکل ۲: مدل گرافیکی ضرایب استاندارد مسیر

شکل ۳: مدل گرافیکی معناداری ضرایب استاندارد

جهت تعیین نقش میانجی اکوسیستم‌های کارآفرینی در رابطه بین شبکه‌های مدیریتی و نوآوری مدل کسب و کار از معیارهای بارون و کنی استفاده شد. نتایج حاصله نشان داد که:

الف: بین شبکه‌های مدیریتی و نوآوری مدل کسب و کار رابطه مثبت و معنی‌دار وجود دارد.

ب: بین شبکه‌های مدیریتی و اکوسیستم‌های کارآفرینی ارتباط مثبت و معنی‌دار وجود دارد.

ج: بین اکوسیستم‌های کارآفرینی و نوآوری مدل کسب و کار ارتباط مثبت و معنی‌دار وجود دارد. د: وقتی اکوسیستم‌های کارآفرینی به عنوان رابط بین شبکه‌های مدیریتی و نوآوری مدل کسب و کار معرفی شده است مقدار ضریب استاندارد مسیر از ۰/۸۱۳ به ۰/۲۸۷ کاهش یافته است. نتایج بدست آمده نشان می‌دهد که ارتباط شبکه‌های مدیریتی با نوآوری مدل کسب و کار به میزان ۶۴/۷۰ درصد از طریق اکوسیستم‌های کارآفرینی حاصل شده است و میزان ۳۵/۳۰ از رابطه مستقیم شبکه‌های مدیریتی و نوآوری مدل کسب و کار حاصل شده است. بعلاوه، از مون سوئل نشان می‌دهد که این تاثیر معنی‌دار می‌باشد.

جدول ۱۱: نقش میانجی اکوسیستم‌های کارآفرینی در رابطه بین شبکه‌های مدیریتی و نوآوری مدل کسب و کار

	MANT -> BMI	MANT -> EE	EE -> BMI	MANT -> BMI Mediated by EE		
				MANT -> BMI	MANT -> EE	EE -> BMI
β	0.813	0.852	0.862	0.287	0.850	0.618
SE	0.019	0.013	0.013	0.061	0.014	0.057
t-value	43.383	67.514	67.803	4.723	61.674	10.780
P-values	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
Type of Mediation: Partial						
Sobel Z value: 9.47 significance at $p < 0.000$						

همچنین منابع انکوباتور نقش میانجی در رابطه بین شبکه‌های مدیریتی و نوآوری مدل کسب و کار ایفا می‌کند. جهت تعیین نقش میانجی منابع انکوباتور، در رابطه بین شبکه‌های مدیریتی و نوآوری مدل کسب و کار از معیارهای بارون و کنی استفاده شد. نتایج نشان داد که: الف: بین شبکه‌های مدیریتی و نوآوری مدل کسب و کار رابطه مثبت و معنی‌دار وجود دارد. ب: بین شبکه‌های مدیریتی و منابع انکوباتور ارتباط مثبت و معنی‌دار وجود دارد. ج: بین منابع انکوباتور و نوآوری مدل کسب و کار ارتباط مثبت و معنی‌دار وجود دارد. د: وقتی منابع انکوباتور به عنوان رابط بین شبکه‌های مدیریتی و نوآوری مدل کسب و کار معرفی شده است، مقدار ضریب استاندارد مسیر از ۰/۸۱۳ به ۰/۲۸۷ کاهش یافته است. نتایج بدست آمده نشان می‌دهد که ارتباط شبکه‌های مدیریتی با نوآوری مدل کسب و کار به میزان ۶۴/۳۳ درصد از طریق منابع انکوباتور حاصل شده است و میزان ۳۵/۶۷ درصد از رابطه مستقیم شبکه‌های مدیریتی و نوآوری مدل کسب و کار حاصل شده است. بعلاوه، از مون سوئل نشان می‌دهد که این تاثیر معنی‌دار می‌باشد.

جدول ۱۲: نقش میانجی منابع انکوباتور در رابطه بین شبکه‌های مدیریتی و نوآوری مدل کسب و کار

	MANT -> BMI	MANT -> INC	INC -> BMI	MANT -> BMI Mediated by INC		
				MANT -> BMI	MANT -> INC	INC -> BMI
β	0.813	0.850	0.863	0.290	0.848	0.617
SE	0.019	0.014	0.014	0.064	0.012	0.063
t-value	43.383	62.684	60.603	4.492	68.520	9.858
values-P	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
Type of Mediation: Partial						
Sobel Z value: 10.67 significance at $p < 0.000$						

۵. نتیجه‌گیری و پیشنهادات

در دنیای پویا و تغییرپذیر امروز، نوآوری به عنوان یکی از کلیدی‌ترین عوامل موفقیت در کسب و کارها به شمار می‌آید. بخش‌های مختلف یک سازمان به ویژه بنیان‌گذاران و مدیران، با بهره‌گیری از شبکه‌های مدیریتی می‌توانند به ارتقا نوآوری در مدل‌های کسب و کار خود کمک کنند. در واقع، شبکه‌های مدیریتی به عنوان یک پلتفرم حمایتی، می‌توانند رویکردهای نوآورانه را در تمامی جنبه‌های سازمان تسهیل کنند. از طرفی، نقش اکوسیستم کارآفرینی به عنوان یک سازه میانجی در ارتقا نوآوری همواره مورد تاکید قرار دارد. اکوسیستم‌های کارآفرینی شامل مجموعه‌ای از نهادها، افراد و منابع هستند که با همکاری یکدیگر، زمینه‌ساز توسعه کارآفرینی و نوآوری می‌باشند. اکوسیستم کارآفرینی قوی می‌تواند به سازمان‌ها کمک کند تا از فرصت‌های جدید بهره‌برداری کنند و با کاهش ریسک سرمایه‌گذاری، به راحتی ایده‌های نوآورانه را به سمت

تجاری‌سازی ببرند. همچنین منابع انکوباتور با ارائه منابع مالی، آموزشی و مشاوره‌ای به استارت‌آپ‌ها و نوآوران، نقش بسزایی در پرورش ایده‌های نوآورانه ایفا می‌کند. وجود ظرفیت‌های مناسب در انکوباتور می‌تواند فرآیند نوآوری را تسریع کند و به سازمان‌ها کمک کند تا ایده‌های جدید را به سرعت به مدل‌های کسب و کار عملی تبدیل کند.

در این پژوهش جهت تعیین روایی، از روایی منطقی (صوری و محتوایی) و سازه (همگرا و واگرا) استفاده شد. همچنین برای بررسی مناسب بودن ساختار مدل مفهومی تحقیق، از معیارهای شاخص تورم واریانس، ضریب تعیین، شاخص ارتباط پیش بین و شاخص اندازه اثر استفاده شد. نتایج نشان داد که ابزار اندازه‌گیری از پایایی و روایی لازم برخوردار می‌باشد و مدل مفهومی تایید شد. در این مطالعه از مدل معادلات ساختاری حداقل مربعات جزئی جهت آزمون فرضیه‌ها استفاده شد. نتایج حاصله نشان داد که شبکه‌های مدیریتی، منابع موجود در اکوسیستم‌های کارآفرینی و منابع انکوباتور با نوآوری مدل کسب و کار ارتباط مثبت و معنی‌دار دارد. بعلاوه، اکوسیستم‌های کارآفرینی و منابع انکوباتورها نقش میانجی در رابطه بین شبکه‌های مدیریتی و نوآوری مدل کسب و کار ایفا می‌نماید.

نتایج نشان داد که شبکه‌های مدیریتی با نوآوری مدل کسب و کار ارتباط مثبت و معنی‌دار دارد. استارت‌آپ‌های شبکه فعالیت دانش در هم تنیده در یک شبکه تعاملی دانش چندسطحی، چند گرایان و به‌صورت پویا متصل هستند. از طریق ادغام دانش در حوزه اصلی بازار، حوزه بازار جدید، حوزه فنی اولیه و حوزه فناوری‌شناسی جدید یک فرآیند کارآمد از آمیختگی عناصر دانش شکل می‌گیرد و فعالیت‌های دانش بین سؤدهای دانش بیشتر ارتقا می‌یابد. از منظر درهم تنیدگی رابطه‌ای، اگر مدیران استارت‌آپ‌ها بتوانند با همدیگر ارتباط برقرار نمایند و این ارتباط را با سایر مؤسسات تحقیقاتی، دانشگاه‌ها، دولت‌ها، انجمن‌های صنعتی و مؤسسات سرمایه‌گذاری و تأمین مالی گسترش دهند می‌توانند رویکردهای جامع‌تری در رابطه با نوآوری در مدل کسب و کار خود اتخاذ نمایند. این موضوع با نتایج محققان پیشین

(Ebadat Talab & Bahari, ۱۴۰۲ - Hoseini Rad & et al., ۱۴۰۱ - Clausen & Molden)

(۲۰۲۴ - Shi & et al., ۲۰۲۱) همراستا می‌باشد.

محققان اکوسیستم‌ها دیدگاهی پساچه‌رمانانه از کارآفرینی دارند و تمرکز را از بنیان‌گذار به محیط وسیع‌تری که بنیان‌گذار و سازمان او در آن وجود دارد، تغییر می‌دهند. نتایج این بخش نشان داد که منابع موجود در اکوسیستم‌های کارآفرینی با نوآوری مدل کسب و کار ارتباط مثبت و معنی‌دار دارد. این با نتایج محققان پیشین (Shah Hoseini & Nosrat Panah, ۱۴۰۲ - Asayesh & Bafghi, ۱۴۰۰ - Xu & et al., ۲۰۲۴) همراستا می‌باشد.

مرکز رشد یا انکوباتور تلاش می‌کند چالش‌های موجود بر سر راه کسب و کارها نوپا را رفع کرده و به آن‌ها در رسیدن به موفقیت، رشد و عملیاتی شدن ایده‌ها کمک کند. در این مراکز ابتدا ایده‌های کارآفرینان بررسی خواهد شد و سپس متناسب با آن و در صورت نیاز طرح‌های هوشمندانه به کسب و کارهای نوپا با هدف کمک به تسهیل تجاری‌سازی ایده و ورود به بازار، ارائه می‌شود. نتایج نشان داد که منابع انکوباتور با نوآوری مدل کسب و کار ارتباط مثبت و معنی‌دار دارد. این با نتایج محققان پیشین (Mehraliyan & Keykha & et al., ۱۴۰۱ - Xu & et al., ۱۳۹۹) همراستا می‌باشد.

همچنین اکوسیستم‌های کارآفرینی نقش میانجی در رابطه بین شبکه‌های مدیریتی و نوآوری مدل کسب و کار ایفا می‌نماید. جهت تعیین نقش میانجی اکوسیستم‌های کارآفرینی در رابطه بین شبکه‌های مدیریتی و نوآوری مدل کسب و کار از معیارهای بارون و کنی استفاده شد. نتایج این بخش نشان داد که ارتباط مثبت و معنی‌داری بین همه متغیرها (شبکه‌های مدیریتی، اکوسیستم کارآفرینی، نوآوری مدل کسب و کار) وجود دارند. این موضوع با نتایج (Nadaf & et al., ۱۴۰۱) همراستا می‌باشد.

در نهایت منابع انکوباتور نقش میانجی در رابطه بین شبکه‌های مدیریتی و نوآوری مدل کسب و کار ایفا می‌نماید. جهت تعیین نقش میانجی منابع انکوباتور در رابطه بین شبکه‌های مدیریتی و نوآوری مدل کسب و کار از معیارهای بارون و کنی استفاده شد. مطابق این معیار نیز ارتباط مثبت و معنی‌داری بین همه متغیرها (شبکه‌های مدیریتی، اکوسیستم کارآفرینی، نوآوری مدل کسب و کار) وجود دارند. این بخش از نتایج با یافته‌های (Moradi & Zandi Paak, ۱۴۰۲) همراستا می‌باشد.

منابع

1. Andreini, D., Bettinelli, C., Foss, N. J., & Mismetti, M. (2022). Business model innovation: a review of the process-based literature. *Journal of Management and Governance*, 26(4), 1089-1121.
2. Asayesh, F & Bafghi, P. (2017). Factors affecting bricolage and its impact on international entrepreneurial marketing strategies, Third National Conference on Knowledge Management

- and Electronic Businesses with a Resistance Economy Approach, Mashhad, <https://civilica.com/doc/1243577>
3. Builes, S., Congote, D., Villegas-Palacio, C., Berrio-Giraldo, L., & Berrouet, L. (2024). Trajectories of socio-ecological systems: Does social capital matter? A case study in the tropical Andes. *Environmental Development*, 101047.
 4. Clausen, T. H., & Molden, L. H. (2024). Managerial ties, external resources, and business model innovation: Interplay and mediation analysis. *Journal of Small Business Management*, 1-27.
 5. Daradkeh, M., & Mansoor, W. (2023). The impact of network orientation and entrepreneurial orientation on startup innovation and performance in emerging economies: The moderating role of strategic flexibility. *Journal of Open Innovation: Technology, Market, and Complexity*, 9(1), 100004.
 6. Deligianni, I., Sapouna, P., Voudouris, I., & Lioukas, S. (2022). An effectual approach to innovation for new ventures: The role of entrepreneur's prior start-up experience. *Journal of Small Business Management*, 60(1), 146-177.
 7. De Andrade, R. D., & Pinheiro, P. G. (2023, May). Startups Knowledge Sharing Through Entrepreneurial Networks and the Catalytic Role of Incubators. In *International Conference on Knowledge Management in Organizations* (pp. 3-16). Cham: Springer Nature Switzerland.
 8. Ebadat Talab, E., & Bahari, R. (2013). The Impact of Startups' Network Intertwining on Knowledge Creation Performance through Dual Entrepreneurial Bricolage (Case Study: Startups in Tehran Province), Master's Thesis in Entrepreneurship, New Business Orientation, Islamic Azad University, North Tehran Branch, Faculty of Management and Foreign Languages
 9. Fauzi, S. N. M., Ghazali, P. L., Razak, R. A., Zain, E. N. M., & Muhammad, N. (2022). Risk Management of Start-up Business for SMEs: A Review Paper. *The Journal of Management Theory and Practice (JMTP)*, 3(1), 67-72.
 10. Fernandes, A. J., & Ferreira, J. J. (2022). Entrepreneurial ecosystems and networks: a literature review and research agenda. *Review of Managerial Science*, 16(1), 189-247.
 11. Hoseinirad, D., Ghasemi, M., & Mohseni, A. (2022). Investigating the Effects of Entrepreneurial Orientation on Financial Performance Considering the Moderating Role of Accounting Information Quality. *Financial Accounting Research*, 14(1), 21-36.
 12. Ince, H., Imamoglu, S. Z., & Karakose, M. A. (2023). Entrepreneurial orientation, social capital, and firm performance: The mediating role of innovation performance. *The International Journal of Entrepreneurship and Innovation*, 24(1), 32-43.
 13. Keikha, H., Keikha, A., & Tash, M. (2022). Investigating the Relationship between Marketing Innovation Capability and Communication Network with Brand-specific Role with the Mediating Role of Cooperation Value and Customer Value in Private Banks. *New marketing Research Journal*, 12(3), 71-88.
 14. Khuan, H., Andriani, E., & Rukmana, A. Y. (2023). The Role of Technology in Fostering Innovation and Growth in Start-up Businesses. *West Science Journal Economic and Entrepreneurship*, 1(08), 348-357.
 15. Kim, S. K. (2023). An Exploratory Study on the Role of Business Incubators in Supporting the Success of Startups. *Journal of Information Technology Applications and Management*, 30(2), 59-66.
 16. Kreiterling, C. (2023). Digital innovation and entrepreneurship: a review of challenges in competitive markets. *Journal of Innovation and Entrepreneurship*, 12(1), 49.
 17. Li, C., Ahmed, N., Qalati, S. A., Khan, A., & Naz, S. (2020). Role of business incubators as a tool for entrepreneurship development: the mediating and moderating role of business start-up and government regulations. *Sustainability*, 12(5), 1822.
 18. Loukopoulos, A., Papadimitriou, D., & Glaveli, N. (2024). Unleashing the power of organizational social capital: exploring the mediating role of social entrepreneurship orientation in social enterprises' performances. *International Journal of Entrepreneurial Behavior & Research*, 30(5), 1290-1313.
 19. Mehralian, A., Dodangeh, S., & Khoon Siavash, M. (2019). A study entitled "The Impact of Internationally Oriented Entrepreneurship on the International Performance of Small and Medium-sized Enterprises with the Mediating Role of Internationally Oriented Market and

- Network Capability", Master's Thesis, Takestan Institute of Higher Education, Business Administration-Entrepreneurship, Faculty of Humanities
20. Moayya, A., Otarkhani, A., Rezaeian, A., & Hajipour, B. (2022). A Framework Drivers of Business Model Innovation. *Management Studies in Development and Evolution*, 31, 71-96.
 21. Moradi, M., & Zandi Paak, R. (2016). The Effect of Companies' Participation or Non-Participation in the Creation of Industrial Clusters on Their Innovation Performance with an Emphasis on the Mediatory Role of Knowledge Management. *Innovation Management Journal*, 5(1), 1-28.
 22. Nadaf, M., Mohammadi, S., & Mousavi, S. J. (2022). Modeling of entrepreneurial ecosystem effect on entrepreneurial intention by mediating role of entrepreneurial self-efficacy, passion and alertness. *Iranian journal of management sciences*, 17, 53-82.
 23. Shah Hosseini, M., & Nosrat Panah, R. (1402). The Impact of Management Relations on Business Model Innovation and Performance of Knowledge-Based Companies, Sixth International Conference on New Developments in Management, Economics and Accounting, Tehran, <https://civilica.com/doc/1861475>
 24. Shi, X., Lu, L., Zhang, W., & Zhang, Q. (2021). Structural network embeddedness and firm incremental innovation capability: the moderating role of technology cluster. *Journal of Business & Industrial Marketing*, 36(11), 1988-2000.
 25. Theodoraki, C., Messeghem, K., & Audretsch, D. B. (2020). The effectiveness of incubators' co-opetition strategy in the entrepreneurial ecosystem: Empirical evidence from France. *IEEE Transactions on Engineering Management*, 69(4), 1781-1794.
 26. Xu, S., Wu, X., He, J., Zhu, R., Morrison, A. M., & Xie, C. (2024). Turning entrepreneurial networks into business model innovation for start-ups. *Management Decision*.